

8.1.18 (10.10)

הסרת חסמים לייבוא מוצרי תקשורת

מחליטים

בהמשך להחלטה מס' 2318 מיום 11 בדצמבר 2014 שעניינה "הגברת התחרות וייעול תהליכי האסדרה בתחום היבוא", ובהמשך למדיניות הממשלה להפחתת הנטל הרגולטורי על המגזר העסקי ועל מנת לפעול להורדת יוקר המחיה בתחום מוצרי הצריכה:

1. להקים צוות בראשות המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה, ובהשתתפות המנהלים הכלליים של משרדי התקשורת, הכלכלה והתעשייה, הכיטחון והממונה על התקציבים במשרד האוצר, או מי מטעמם (להלן – **הצוות**), שיפעל כדלקמן:

א. יבחן את סוגי המוצרים בעלי יכולת אלוטית הטעונים כיום קבלת אישור משרד התקשורת לשם ייבואם (להלן – סוגי מוצרי תקשורת) לפי צו הטלגרף האלוטי (אי תחולת הפקודה) (מס' 2), התשמ"ב-1982 (להלן – **צו אי התחולה**), ויגבש המלצה מנומקת בדבר סוגים של מוצרים, לרבות בעלי מאפיינים מסוימים, שניתן לפטור מהצורך בקבלת אישור כאמור (להלן – הרשימה).

ב. הרשימה תגובש בשים לב, בין היתר, להיקף הייבוא של סוג מוצר התקשורת, מספר הדגמים שאינם מאושרים על ידי משרד התקשורת לגבי אותו סוג מוצר וכן מידת ההפרעה של המוצר לספקטרום תדרי הרדיו. הרשימה תגובש במטרה לכלול בה, ככל הניתן, את מרבית סוגי מוצרי התקשורת.

הצוות יגיש את המלצותיו לשר התקשורת בתוך 90 ימים מקבלת החלטה זו.

2. להנחות את שר התקשורת לבחון את המלצות הצוות, ובהתאם לשיקול דעתו לתקן את צו אי התחולה, לאחר קיום היוועצות עם שר האוצר ושר הכלכלה והתעשייה, וזאת בתוך 60 ימים מיום הגשת המלצות כאמור. התיקון האמור ייעשה, בין היתר, באמצעות קביעה בצו אי התחולה כי סוגי מוצרים כאמור אינם מצריכים את אישור משרד התקשורת.

3. להנחות את המנהל הכללי של משרד התקשורת לפרסם באתר האינטרנט של המשרד, בתוך 30 ימים מיום תיקון צו אי התחולה, פירוט בדבר דגמי מוצרים פטורים מרישוי, אשר משרד התקשורת אישר את התאמתם לצו אי התחולה. פרסום דגמי המוצרים יעודכן אחת לרבעון על ידי משרד התקשורת.

4. לתקן את פקודת הטלגרף האלוטי [נוסח חדש], התשל"ב-1972 (להלן – **הפקודה**), כך שייקבע בה כדלקמן:

א. אישור משרד התקשורת הנדרש לשם שחרור מהמכס של מוצרים אלוטיים העומדים בהוראות צו אי התחולה יינתן באופן אוטומטי ומקוון, בכפוף לחריגים שייקבעו בפקודה, על סמך תצהיר או הצהרה, לפי העניין, שיגיש היבואן כמערכת המקוונת, בדבר עמידת הטובין בהוראות הצו וכדרישות משרד התקשורת, וכדבר קיום מסמכים המעידים על כך. משרד התקשורת יהיה רשאי לדרוש צירוף בדיקת מעבדה לתצהיר או הצהרת היבואן, כחלק למסמך הדורש קיום קשר ישיר של היבואן עם היצרן, אשר מעידה על עמידת הטובין בהוראות הטכניות הקבועות בצו אי התחולה, אשר בוצעה על ידי מכון התקנים או מעבדה שהוסמכה לעניין זה על ידי גוף החבר בארגון הבינלאומי להסמכת מעבדות ILAC.

ב. לחייב את היבואן לשמור מסמכים המעידים על עמידת הטובין לפי הוראות הפקודה וכדרישות משרד התקשורת, בהתאם לסעיף א לעיל.

ג. לעגן את הסמכויות וכלי האכיפה שיינתנו בידי משרד התקשורת, ובכלל זה:

(1) לקבוע הסדר ראשוני מפורט לעניין רישוי של מכשירים אלוטיים ובכלל כך הסחר במכשירים כאמור, ובכלל כך תנאים למתן הרישיון, סמכות שר התקשורת לקבוע הוראות בו, והוראות המסדירות חידוש, ביטול או התלייה של רישיון, וזאת בדומה למקובל בדברי חקיקה עדכנית.

(2) לעגן ולפרט את סמכותו של שר התקשורת לקבוע בצו כי הוראות הפקודה או חלקן לא יהולו על מכשירים אלוטיים מסוגים מסוימים.

- 3) סמכות להטלת עיצומים כספיים על מי שעוסק בסחר במכשירים אלהוטיים דרך עיסוקן בניגוד להוראות הפקודה, לפי העניין, בניגוד לתקנות או לצווים מוכחה, או בניגוד לאישורים ורישיונות שניתנו מוכחם, לפי העניין.
- 4) סמכויות פיקוח מנהליות, ובכלל זאת סמכות כניסה למחסני היבואן ונקודות המכירה בשוקים, נטילת מוצר לשם בדיקתו וכן סמכות דרישת מידע ומסמכים. כל זאת בהתאם למודל ניהול סיכונים, כמקובל במדינות המפותחות.
- 5) סמכויות נוספות כדלקמן: סמכות תפיסה של מכשיר אלהוטי שהפעלה שלו עשויה לסכן את בטיחות הציבור או כיטחון המדינה, סמכות להורות על הפסקה של סחר בטובין ופרסום אזהרה לציבור, סמכות להורות ליבואנים על הפסקת ייבוא ושיווק וסמכות להורות על איסוף המכשירים מידי משווקים ולהעבירם למקום אחר.

5. להנחות את המנהל הכללי של משרד התקשורת:

- א. לבצע את כלל הפעולות הדרושות על מנת להעמיד את התשתית הממוחשבת הנדרשת בתוך 120 ימים מיום קבלת החלטה זו, עבור הנפקת אישור לשם שחרור הטובין מהמכס כאמור בסעיף 4 להחלטה זו.
- ב. להעביר למשרד הכלכלה והתעשייה את כלל המידע הנדרש לשם עדכון צו יבוא חופשי בהתאם לקבוע בצו אי-התחולה, לרכות רשימת פרטי המכס ותיאור הטובין, וזאת בתוך 45 ימים ממועד תיקון החוק כאמור בסעיף 4 להחלטה זו.

6. להנחות את שר הכלכלה והתעשייה לתקן את צו יבוא חופשי, התשע"ד-2014 (להלן – **צו יבוא חופשי**) בהתאם לתיקון החוק, וזאת בתוך 45 ימים מיום קבלת המידע כאמור בסעיף 5' להחלטה זו.

7. שר התקשורת יהיה אחראי על יישום החלטה הזו, ויעביר דיווח לממשלה אחת לחצי שנה אודות יישומה.

דברי הסבר

רקע כללי

פקודת הטלגרף האלהוטי [נוסח חדש] התשל"ב-1972 (להלן – **הפקודה**), והוראות האסדרה מוכחה, מסדירים את השימוש בתדרי רדיו המשמשים לתקשורת באמצעות מכשירים לשידור, או לקליטה של ידיעות, או תקשורת אחרת על ידי אותות חשמל, שלא בעזרת תיל המחבר את נקודות השידור והקליטה. הליכי הרישוי הפרטניים קבועים בחקיקת משנה מכוח הפקודה.

ככלל, הפקודה קובעת כי יש צורך ברישיון מטעם ממשלת ישראל בין היתר לשם התקנת או הפעלת מכשיר לטלגרף אלהוטי. חקיקת המשנה קובעת בין היתר לאישורי סוג לצידוד מדגמים שונים, אשר נדרש לשם הפעלת (לרכות ייבוא) ציוד כאמור.

סעיף 4 לפקודה קובע, בין היתר, כי הוראות הפקודה לא יחולו על מכשיר שציינה הממשלה בצו. מכוח סעיף זה נקבע צו אי התחולה, ובו מפורטות התכונות הטכניות המדויקות שעמידה בהן פוטרת מכשיר אלהוטי מהוראות הפקודה, ובכלל כך מחובת הרישיון. בהתאם לצו אי התחולה, הפטור מותנה בקבלת "אישור התאמה" ממשרד התקשורת, אשר ניתן למספר שנים, לאחר שהמנהל, כהגדרתו בצו, יקבע כי המכשיר אכן תואם את דרישות הצו (להלן – **אישור התאמה**). בהתאם להוראות צו יבוא חופשי, התשע"ד-2014, מכשירים אלהוטיים מותרים בייבוא ככפוף לאישור משרד התקשורת, ולכן מי שמבקש לייבא לישראל מכשירים אלהוטיים הפטורים מרישוי מוכח צו אי התחולה, נדרש להמציא למכס את אישור ההתאמה שקיבל מהמשרד. לעניין יבוא בכמויות קטנות, לרכות ייבוא אישי, המשרד מספק אישור חד פעמי.

בנוסף, ישנם סוגי ציוד הפועלים בטכנולוגיות מסוימות, אשר לגביהם נקבע פטור מלא לפי צו אי תחולה, כך שלא נדרש כל אישור של משרד התקשורת להחזקה הפעלה או יכוא של ציוד אלוטטי, אשר כוללת בעת זו ציוד הפועל בטכנולוגיית בלוטות ו-GPS.

במצב הקיים, וכפי שעלה במסגרת הוועדה להגברת התחרות והסרת הסמים כתחום הייכוא בראשות המנהל הכללי של משרד הכלכלה והתעשייה שהגישה המלצותיה בשנת 2014, הרגולציה של משרד התקשורת מאופיינת בנטל רגולטורי רב, אשר חורג מהנהוג במדינות המפותחות, וכן מהרגולציה שקבעה הממשלה לעניין יכוא מוצרי צריכה בשנים האחרונות, כגון בייכוא של מזון רגיל ומוצרים הנדרשים לעמידה בתקן רשמי. כך, נדרש קבלת אישור טרום-ייכוא דגם מוצר מסוים, אשר אורך תקופה ממושכת, דבר אשר מביא להשתת עלויות גבוהות על היכואן, שמושות בהמשך על הצרכן.

לצורך ההמחשה, בשנים 2016-2017 משרד התקשורת הנפיק כ-15,000 אישורי התאמה למוצרי תקשורת אלוטטיים. סוגי המוצרים שקיבלו בשנים אלה את אישורי ההתאמה כוללים בין היתר: כרטיס רשת, נתב, מצלמה אלוטטית, רמקול אלוטטי, מתאם אלוטטי, טאבלט, אוזניות, שעון יד אלוטטי, שלט רחוק אלוטטי, מחשב נייד, מדפסת, מכונת על שלט, עכבר אלוטטי, מקלדת אלוטטית, טלפון אלוטטי, צעצועים אלוטטיים, סטרימר, דיבורית, מיקרופון, מודם אלוטטי, אינטרקום ועוד.

הליך ממושך זה מביא לדחיקת יכואנים קטנים וכינוניים מהשוק, לאור קושי לעמוד בדרישות המשרד לקבלת אישור על עמידת המוצר בתנאים הקבועים בחקיקה. מצב זה מביא להקטנת מגוון המוצרים עבור הצרכן הישראלי, על אף היות שוק מוצרי התקשורת האלוטטיים כמגמת צמיחה לאור ההתפתחות הטכנולוגית.

לאור זאת, מוצע לבצע שינוי במשטר הרגולטורי של משרד התקשורת, לרבות ביטול הצורך בקבלת אישור משרד התקשורת עבור מוצרים שאין לגביהם חשש משמעותי שיהוו הפרעה לספקטרום תדרי הרדיו, וכן לייעל ולפשט את הליך קבלת האישור הנדרש לשם יכוא הציוד, בדומה לנהוג במדינות המפותחות בעולם ולמשרדי ממשלה אחרים העוסקים בתחום זה, והכל לפי האמור בגוף ההחלטה.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

הסרת הסמים רגולטוריים ומסחריים לייכוא מוצרי תקשורת אלוטטיים והפחתת הנטל הרגולטורי צפויה להפחית את העלויות העודפות בהליך זה, ולהביא להפחתת יוקר המחיה. שוק מוצרי התקשורת הנדרשים באישור משרד התקשורת מוערך בכ-10 מיליארד ש"ח בשנה. החיסכון המשקי המוערך לאור השינוי המוצע הינו של מאות מיליוני ש"ח בשנה.

פירוט על סעיפי ההחלטה

סעיף 1 :

על מנת למקד את קבוצת המוצרים שאותם בודק את משרד התקשורת, מוצע ראשית לפטור סוגי מוצרים מסוימים (וכיצא בכך את כלל הדגמים מאותו סוג מוצר) באופן מלא מהצורך בקבלת אישור משרד התקשורת. לשם כך, מוצע להקים צוות בראשות המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה, ובהשתתפות המנהלים הכלליים של משרדי התקשורת, הכלכלה והתעשייה, הביטחון והממונה על התקציבים במשרד האוצר, או מי מטעמם. הצוות יפעל על מנת לגבש רשימת סוגי מוצרים, אשר לדיעתו ניתן לפטור באופן מלא מהצורך בקבלת אישור משרד התקשורת. רשימה כאמור תגובש כמטרה לכלול את מרבית סוגי מוצרי התקשורת טעונים קבלת אישור המשרד כיום, בהתאם לאמור בגוף ההחלטה. הצוות יגיש המלצותיו לשר התקשורת בתוך 90 ימים מיום קבלת החלטה זו, והכל כמפורט בגוף ההחלטה.

סעיף 2 :

מוצע לקבוע כי בתוך 60 ימים מהגשת המלצות הצוות, שר התקשורת יבחן אותן, ובהתאם לשיקול דעתו, יתקן את צו אי התחולה וזאת לאחר קיום היוועצות עם שר האוצר ושר הכלכלה והתעשייה.

סעיף 3 :

לעניין סוגי מוצרי התקשורת אשר אינם כלולים בצו אי התחולה, אך קיימים לגביהם דגמי מוצרים אשר משרד התקשורת אישר את ייכואם, לאור התאמתם לתכונות הקבועות בצו אי התחולה, מוצע כי בתוך 30 ימים מיום תיקון צו אי התחולה המנהל הכללי של משרד התקשורת יפרסם באתר האינטרנט של המשרד את דגמי המוצרים של סוגי מוצרים אלה, וזאת על מנת לספק מידע נגיש לציבור היכואנים אודות

דגמי המוצרים המותרים לייבוא, וכפי שמפורט בהמשך ההחלטה לקבל את האישור הנדרש ממושרד התקשורת על בסיס הצהרה מקוונת שתסופק על ידי היבואן. לאור ההתפתחות הטכנולוגית של מוצרי התקשורת האלחוטיים מוצע שפרסום דגמי המוצרים יעודכן מדי רבעון.

סעיף 4 :

מוצע לתקן את פקודת הטלגרף כך שייקבע בה כדלקמן :

א. לקבוע כי אישור משרד התקשורת הנדרש לשם שחרור מהמכס של מוצרים אלחוטיים העומדים בהוראות צו אי התחולה יינתן באופן אוטומטי ומקוון, בכפוף לחריגים שייקבעו בפקודה (כגון במקרה של תקלה כמערכת הממוחשבת) על סמך תצהיר או הצהרה, לפי העניין, שיגיש היבואן במערכת המקוונת, בדבר עמידת הטובין בהוראות הצו ובדרישות משרד התקשורת, ובדבר קיום מסמכים המעידים על כך. כמו כן, משרד התקשורת יהיה רשאי לדרוש צירוף בדיקת מעבדה לתצהיר או הצהרת היבואן, כחלף למסמך הדורש קיום קשר ישיר של היבואן עם היצרן, וזאת על מנת שלא לחסום יבוא מקביל. בדיקת המעבדה נועדה על מנת להעיד כי הטובין עומד בהוראות הטכניות הקבועות בצו אי התחולה, אשר בוצעה על ידי מכון התקנים או מעבדה שהוסמכה לעניין זה על ידי גוף החבר בארגון הבינלאומי להסמכת מעבדות ILAC.

ב. היבואן יחויב לשמור את המסמכים המעידים על עמידת הטובין שייבא בדרישות משרד התקשורת.
ג. לאור שינוי המודל הרגולטורי, מוצע לעגן את הסמכויות וכלי האכיפה שיינתנו בידי משרד התקשורת, כמפורט בגוף ההחלטה. כל זאת, בהתאם למודל ניהול סיכונים שייקבע, בדומה לרשויות מוסמכות אחרות אשר ביצעו מהלך של שינוי המשטר הרגולטורי בשנים האחרונות, ובאופן המקובל במדינות המפותחות, על מנת להפחית את הנטל הרגולטורי והבירוקרטי. כמו כן, מוצע לקבוע הסדר ראשוני מפורט לעניין רישוי של מכשירים אלחוטיים ובכלל כך הסחר במכשירים כאמור, ובכלל כך תנאים למתן הרישיון, סמכות שר התקשורת לקבוע הוראות בו, והוראות המסדירות חידוש, ביטול או תלייה של רישיון, וזאת בדומה למקובל בדברי חקיקה עדכנית, וכן לעגן ולפרט את סמכותו של שר התקשורת לקבוע בצו כי הוראות הפקודה או חלקן לא יחולו על מכשירים אלחוטיים מסוגים מסוימים.

סעיף 5 :

מוצע להנחות את המנהל הכללי של משרד התקשורת לבצע את כלל הפעולות הנדרשות על מנת להעמיד בתוך 120 ימים את התשתית הממוחשבת הנדרשת עבור הנפקת אישור משרד התקשורת באופן אוטומטי ומקוון על בסיס תצהיר או הצהרה שישפך היבואן, וכן להעביר למשרד הכלכלה והתעשייה את כלל המידע הנדרש לשם עדכון צו יבוא חופשי בהתאם לקבוע בצו אי-התחולה, לרבות רשימת פרטי המכס ותיאור הטובין. כל זאת לפי המפורט בגוף ההחלטה.

סעיף 6 :

מוצע להנחות את שר הכלכלה והתעשייה לתקן בתוך 45 ימים ממועד התקנת צו אי התחולה, את צו יבוא חופשי, אשר מאגד את ההוראות לעניין שחרור טובין מהמכס, וזאת על מנת שישקף את התיקונים בחלטה זו.

סעיף 7 :

מוצע לקבוע ששר התקשורת יהיה אחראי על יישום החלטה הזו, ויעביר דיווח לממשלה אחת לחצי שנה אודות יישומה.

תקציב

כפי שיסוכם בין משרד האוצר למשרד התקשורת.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

כפי שיסוכם בין משרד האוצר למשרד התקשורת.